



DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito da Unión Europea

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Dereito da Unión Europea | | | |
| Código | V03G720V01216 | | | |
| Titulación | PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | OB | 2 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán | | | |
| Departamento | Dereito público | | | |
| Coordinador/a | Burgin Piñeiro Oliveira, Annina Cristina | | | |
| Profesorado | Burgin Piñeiro Oliveira, Annina Cristina | | | |
| Correo-e | aburgin@uvigo.es | | | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | O estudo desta materia permitirá ao estudante coñecer mellor a súa condición de cidadán europeo e, sobre todo, ampliará a súa comprensión da dimensión xurídica da Unión Europea. Isto último permitiralle constatar a importancia que pode alcanzar o dereito nos procesos de integración. | | | |

Competencias

| | |
|--------|--|
| Código | |
| A1 | Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo. |
| A2 | Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo. |
| A3 | Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. |
| A4 | Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado. |
| A5 | Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía. |

Resultados de aprendizaxe

| | |
|--|---------------------------------------|
| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
| Coñecer a estrutura organizativa e institucional da UE, así como o Ordenamento xurídico comunitario e as súas fontes e incidencia no ordenamento nacional así como as súas relacións co ordenamento xurídico internacional | |
| Ser capaz de manexar e interpretar o ordenamento xurídico comunitario. | |
| Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo. | A1 |
| Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo. | A2 |
| Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética. | A3 |

Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto A4 especializado como non especializado.

Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender A5 estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.

Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.

Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica.

Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e *multiculturalidad.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Contidos

Tema

| | |
|---|---|
| Tema 1. Orixe e evolución histórica da Unión Europea | <ul style="list-style-type: none">- Antecedentes históricos da UE- O proceso de profundización da UE: a revisión dos Tratados comunitarios- A adhesión de novos Estados |
| Tema 2. A especificidade do fenómeno comunitario fronte ao ordenamento internacional | <ul style="list-style-type: none">- Configuración xurídica: a UE como Organización Internacional- Valores, obxectivos e principios- Sistema de competencias |
| Tema 3. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interno (I) | <ul style="list-style-type: none">- A integración europea no marco das formas de Estado- O Dereito orixinario e o concepto de Constitución |
| Tema 4. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interno (II) | <ul style="list-style-type: none">- Bases constitucionais da pertenza á Unión Europea- A pertenza á UE e as súas consecuencias sobre o sistema constitucional de fontes do Dereito- A pertenza á Unión Europea e as súas consecuencias sobre a organización territorial do Estado español |
| Tema 5. Sistema institucional da UE (I) | <ul style="list-style-type: none">- Consideracións xerais: principios e medios- O Consello Europeo- O Consello |
| Tema 6. Sistema institucional da UE (II) | <ul style="list-style-type: none">- O Parlamento Europeo- A Comisión- Outras institucións e órganos |
| Tema 7. Ordenamento xurídico da UE (I) | <ul style="list-style-type: none">- O Dereito orixinario- O Dereito derivado- O proceso de formación do Dereito derivado |
| Tema 8. Ordenamento xurídico da UE (II) | <ul style="list-style-type: none">- As relacións entre o Dereito da UE e os Dereitos internos dos Estados membros- Os principios de efecto directo, primacía e responsabilidade do Estado- Desenvolvo e execución do Dereito da UE |
| Tema 9- Sistema xudicial da Unión Europea | <ul style="list-style-type: none">- O Tribunal de Xustiza da UE: organización e funcionamento- Sistema de recursos ante o *TJUE- A cuestión *prejudicial: cooperación entre o *TJUE e o xuíz nacional |
| Tema 10. A aplicación do dereito da Unión Europea (I): Dereitos humanos e cidadanía europea | <ul style="list-style-type: none">- O proceso de incorporación dos dereitos no Dereito da UE- A Carta de Dereitos Fundamentais da UE- A cidadanía europea |
| Tema 11. A aplicación do dereito da Unión Europea (I): As liberdades fundamentais do mercado interior | <ul style="list-style-type: none">- O proceso de integración económica- A libre circulación de mercadorías e capitais- A libre circulación de persoas e servizos |
| Tema 12. A aplicación do dereito da Unión Europea (II): As Políticas da UE | <ul style="list-style-type: none">- As políticas comúns da Unión- As políticas compartidas da Unión- As políticas nas que a Unión dispón de competencias de cooperación, apoio, complemento ou axuda |
| Tema 13: Acción exterior da Unión Europea: Política exterior e de *seguridade común | <ul style="list-style-type: none">- A personalidade internacional da UE- As competencias internacionais da UE- A Política exterior e de seguridade común |

Tema 14. Espazo de liberdade, seguridade e xustiza: tutela xudicial e procesual na Unión Europea

- Proceso de constitución do Espazo de liberdade, seguridade e xustiza
- Control de fronteiras, asilo e inmigración
- Cooperación xudicial, civil e penal
- Cooperación policial en materia penal

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|--|---------------|--------------------|--------------|
| Traballos de aula | 15 | 30 | 45 |
| Sesión maxistral | 36 | 54.5 | 90.5 |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento | 0 | 14.5 | 14.5 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-------------------|--|
| Traballos de aula | Os traballos da aula serán, entre outros, lectura e comentario e preguntas sobre textos, resolución de casos prácticos ou exposición de traballos na aula coa finalidade que o alumno complete coñecementos. Poderanse incluír probas tipo test para comprobar estes obxectivos. |
| Sesión maxistral | Nas sesións maxistrais presentarase e explicará ao alumno os aspectos principais da disciplina |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-------------------|---|
| Sesión maxistral | Consideramos que segue sendo esencial a tutoría individualizada para liquidar dúbidas e orientar sobre os temas expostos e os traballos da aula |
| Traballos de aula | Consideramos que segue sendo esencial a tutoría individualizada para liquidar dúbidas e orientar sobre os temas expostos e os traballos da aula |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación | Resultados de Formación e Aprendizaxe |
|--|---|---------------|---------------------------------------|
| Traballos de aula | No traballo da aula valorarase a participación e actividades e respostas que se proporciónen nos casos prácticos, debates e outras actividades que se realicen xa sexa na propia aula ou mediante traballos ou casos que pida o profesor que se entreguen ou mesmo mediante probas curtas tipo test sobre a materia e a súa aplicación. | 20 | |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento | Avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de preguntas sobre contidos propios da materia. | 80 | |

Outros comentarios sobre a Avaliación

EVALUACION: A impartición e avaliación desta materia é responsabilidade de dúas áreas de coñecemento: A área de Dereito Constitucional e a área de Dereito Internacional Público. Antes do comezo das clases determinarase que temas concretos e en que períodos impartiranse por profesores das respectivas áreas de coñecemento. A área de Dereito Internacional Público impartirá os temas 1 e 2; 5-8 e o 13, que serán impartidos na primeira metade do cuadrimestre. A área de Dereito constitucional impartirá as leccións 3 e 4; 9-12; 14, que serán impartidas na segunda metade do cuadrimestre. En canto ás dúas primeiras semanas do cuadrimestre, que se dedican a clases intensivas teóricas, serán impartidas en primeiro lugar pola área de Dereito Internacional Público e a continuación pola área de Dereito constitucional. As datas e horarios das probas de avaliación das *diferntes convocatorias *sona as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2015-2016. Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de respostas longas. PRIMEIRA CONVOCATORIA: A) A avaliación continua supón un 20 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 80 % restante. Leste consistirá nunha proba de desenvolvemento de diferentes preguntas sobre o contido da materia. B) Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará por unha banda o desenvolvemento por escrito de diferentes preguntas do programa e suporá o 80% de cualificación final así como a realización dun suposto práctico que suporá o 20% da cualificación restante. NA SEGUNDA CONVOCATORIA: A) Aos alumnos que superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria conservaráselles a nota desta e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria. B) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 80 % da nota e unha pregunta práctica que suporá o 20 % restante. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA A avaliación constará de

preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. As preguntas de resposta longa valerán un 80% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 20% da nota final. NOTA: En caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase se se comunica ao profesor a nota de avaliación continua para o seguinte curso.

Bibliografía. Fontes de información

Abellán Honrubia, V; Vilá Costa, B y Olesti Rayo, A, **Lecciones de Derecho comunitario europeo**, Ariel,
Alcaide Fernández, J; Casado Raigón, R, **Curso de Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Díez de Velasco, M (Coordinado por JM Sobrino), **Las Organizaciones Internacionales**, Tecnos,
Mangas Martín, A y Liñán Nogueras, D.J, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Sánchez, Víctor, M (dir), **Derecho de la Unión Europea**, Huygens,
Sobrino Heredia, J.M, **Recopilación de Textos Internacionales y de la Unión Europea**, Netbiblo,
Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, Tirant lo blanch,
García Gestoso, N, **Soberanía y Unión Europea. Algunas cuestiones críticas desde la Teoría de la Constitución**, Atelier,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito internacional público/V08G081V01303

Outros comentarios

O Manual recomendado para preparar a materia é o dos Profesores Mangas Martín e Liñán Nogueras

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de empresas - Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º Curso con esta mesma guía.

A docencia dun dos grupos desta materia será impartida en inglés.
